

РЕШЕНИЕ

№ 428

гр. София, 25.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 108-МИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МАРИНА ВЛ. МАНОЛОВА
КЪНЕВА

при участието на секретаря ГЕРГАНА В. МАРТИНОВА
като разглежда докладваното от МАРИНА ВЛ. МАНОЛОВА КЪНЕВА
Административно наказателно дело № 20221110213290 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. чл. 72, ал. 4 от ЗМВР.

Образувано е по повод депозирана жалба от К. Х. Н., ЕГН ***** чрез адв. К.Л. срещу заповед за задържане на лице № 126633-122/28.09.2022 г., издадена от М. З. Н., разузнавач в сектор 03 на отдел 06 при ГД „БОП“ - МВР, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е постановено задържането за срок до 24 часа на жалбоподателя Н..

С жалбата се иска отмяна на атакуваната заповед като се сочи, че същата не съдържа изискуемите от закона реквизити, а именно не са посочени фактическите и правни основания за задържането, което ограничава правото на лицето да разбере причините, поради които е било задържано. Неизлагането на мотиви за издаването на обжалвания акт според жалбоподателя представлява основание за отмяната му.

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателя - адв. Л. поддържа депозираната жалба и моли за отмяна на атакуваната заповед. Счита, че макар да действа в условията на оперативна самостоятелност органът все пак следва да изложи в заповедта фактите, които са обусловили нейното издаване.

Ответникът по жалбата – М. З. Н., разузнавач в сектор 03 на отдел 06 при ГД „БОП“ - МВР – редовно призован не се явява, представлява се от юрисконсулт П., който пледира за потвърждаване на оспорената заповед, като счита, че същата съдържа всички изискуеми от закона реквизити, издадена е

от компетентен орган и в предвидената от закона форма. Застъпва тезата, че при издаването ѝ е изпълнено изискването за изчерпателно и подробно описание на фактическата обстановка, а задържаното лице е било запознато с акта. Намира, че задържането на жалбоподателя е било целесъобразно. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение, а при отмяна на заповедта прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Съдът, след като извърши цялостна преценка на събраните в хода на делото доказателства, като обсъди доводите и възраженията на страните, прие за установено следното от фактическа страна:

На 28.09.2022 г. в 08:30 часа жалбоподателят К. Х. Н. бил задържан в помещения за временно задържане на РУ – СДВР. Н. бил освободен на 29.09.2022 г. в 06:40 часа. За задържането на Н. била издадена заповед за задържане на лице № 12663з-122/28.09.2022 г., от М. З. Н., разузнавач в сектор 03 на отдел 06 при ГД „БОП“ – МВР, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е постановено задържането за срок до 24 часа на К. Н.. В заповедта било посочено, че същата се издава на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР и „при наличие на данни за извършено престъпление по смисъла на чл. 278 от НК – откриване на културна ценност, за която не се съобщава, чл. 278а, ал. 1 от НК - предлагане за отчуждаване или отчуждаване на културна ценност“.

Съдът намира жалбата за **процесуално допустима** – същата е подадена в законоустановения срок, срещу подлежащ на обжалване акт и от процесуалнолегитимирано лице.

Разгледана по същество същата е основателна.

Разпоредбата на чл.168, ал.1 от АПК задължава съда да извърши преценка за законосъобразност на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК. В изпълнение на това свое правомощие съдът намери, че оспореният акт е издаден от полицейски орган в границите на предоставената му компетентност - към датата на издаване на заповедта за задържане ответникът М. З. Н. е бил назначен като държавен служител в ГД „БОП“ – МВР, видно от представеното удостоверение.

Съгласно разпоредбата на чл. 74, ал. 1 от ЗМВР заповедта следва да е издадена в писмена форма, а алинея 2 на същата разпоредба посочва и съдържанието на самата заповед, а именно – името, длъжността и местоработата на полицейския орган, издал заповедта; фактическите и правните основания за задържането; данни, индивидуализиращи задържаното лице; датата и часът на задържането; ограничаването на правата на лицето по чл. 73; както и правата на задържаното лице. В конкретния случай е спазена изискуемата от закона форма, същата е връчена на адресата ѝ, видно от разписката, съдържаща се в самата заповед. В оспорвания акт са посочени името, длъжността и местоработата на служителя, който го е издал, както и данните, индивидуализиращи задържаното лице – трите имена, ЕГН и адресна регистрация, датата и часът на задържането.

В обжалваната заповед за задържане е посочено, че жалбоподателят се задържа на основание чл. 72, ал.1 т.1 от ЗМВР „при наличие на данни за извършено престъпление“ по чл. 278 от НК и по чл. 278а, ал. 1 от НК, но заповедта не съдържа ясни и конкретни фактически основания, относими към конкретното поведение на задържаното лице. От направеното описание не

може да бъде установено отношението на жалбоподателя Н. към престъплението по чл. 278 и 278а, ал.1 от НК. Не е описано той да е извършител на тези престъпления, не е посочено какви точно действия е осъществил, дали той е открил културна ценност, за която не е съобщил на властите, дали е предлагал за отчуждаване или е отчуждил културна ценност, ако да – кога, къде и каква точно, за да се приеме, че има данни за извършено престъпление от негова страна. Този процесуален недостатък на атакуваната заповед проявява своето действие в две направления. На първо място при липсата на каквито и да било конкретни факти задържаното лице не може да разбере с какви свои действия/бездействия е провокирал прилагането на държавна принуда спрямо него. Липсата на изложени конкретни факти и обстоятелства, които да представляват фактическо основание за издаване на заповедта, което да съответства на дадената правна квалификация, несъмнено опорочава от формална страна така издадената заповед. Поради това съдът приема, че заповедта за задържане е издадена в нарушение на материалния закон и административнопроизводствените правила, което представлява и основание за нейната отмяна. Липсата на фактическо описание на основанията, налагащи задържането на жалбоподателя всъщност ограничава и правото му на информация по чл. 5, § 2 КЗПЧОС, съгласно която всяко задържано лице трябва незабавно да бъде уведомено на разбираем за него език за основанията за арестуването му.

На следващо място при осъществяване на съдебния контрол за законосъобразност преценката на решаващия съд е свързана именно с изследване на въпроса доколко са налице посочените в оспорения административен акт фактически основания за издаване на заповедта и доколко могат да се свържат с посочените от издателя правни норми. В случая обаче като не са посочени никакви фактически данни за извършено от жалбоподателя Н. престъпление, а са посочени единствено разпоредби от НК, поради което съдът е поставен в невъзможност да извърши преценка дали са били налице приетите за съществуващи от административния орган фактически основания.

Императивно предвиденото изискване за мотивираност на административните актове има за цел да не бъде нарушавано правото на защита на лицето, адресат на акта, както и да не бъде преградена възможността му адекватно да я организира. Независимо, че в настоящия случай административният орган действа при условията на оперативна самостоятелност, същият е следвало да изложи в заповедта какви са конкретните причини, обосноваващи необходимостта от задържане. В този смисъл е и т. 2 от Тълкувателно решение № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по д. № ТР № 4/2002 г., съгласно която липсата на мотиви във всички случаи е основание за отмяна на издадения административен акт.

Действително съгласно в Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на ВС е допустимо е обстоятелствата, мотивирали органа да издаде оспорения акт, включително и фактическите основания, да се съдържат в други документи от административната преписка. В конкретния случай заповедта не е мотивирана и чрез материалите от преписката, в които не се съдържат достатъчно конкретни данни, които да обосноват задържането и най-вече с които жалбоподателят да е могъл да се запознае и да организира защитата си преди подаването на жалбата до СРС.

С оглед горното, настоящият състав намира, че в конкретния случай

издадената заповед за задържане е незаконосъобразна, поради което и подадената срещу нея жалба е основателна и заповедта за задържане следва да се отмени.

Предвид изхода на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, съдът присъжда в полза на оспорващия своевременно поисканите и доказани разноски. По делото са налице доказателства за сторени от жалбоподателя разноски за адвокатско възнаграждение в общ размер на 510 лева, от които 500 лева заплатено адвокатско възнаграждение за настоящото производство (представен е договор за правна защита и съдействие, съдържащ и разписка за заплащане на уговореното възнаграждение – л. 9 от делото) и 10 лева – заплатена държавна такса за образуване на делото (лист 3 от делото), поради което и същите следва да се възложат в тежест на ГД „БОП“ при МВР. Размерът на минималните адвокатски възнаграждения е посочен в чл. 8, ал. 2, т. 3 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г., съгласно който за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес, в случая за дело по Закона за Министерството на вътрешните работи, възнаграждението е 750 лева /400 лева към датата на сключване на договора за правна защита и съдействие/. При тези данни и с оглед фактическата и правна сложност на делото, вида и обема на извършената от адв. Л. работа възражението за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение е неоснователно.

Мотивиран от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Софийският районен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ заповед за задържане на лице № 12663з-122/28.09.2022 г., издадена от М. З. Н., разузнавач в сектор 03 на отдел 06 при ГД „БОП“ - МВР, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е постановено задържането за срок до 24 часа на жалбоподателя К. Х. Н., ЕГН *****.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ - МВР да заплати на К. Х. Н., ЕГН ***** сумата от 510 /петстотин и десет/ лева, представляваща заплатено от него адвокатско възнаграждение и държавна такса за образуване на делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Административен съд – София град в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____